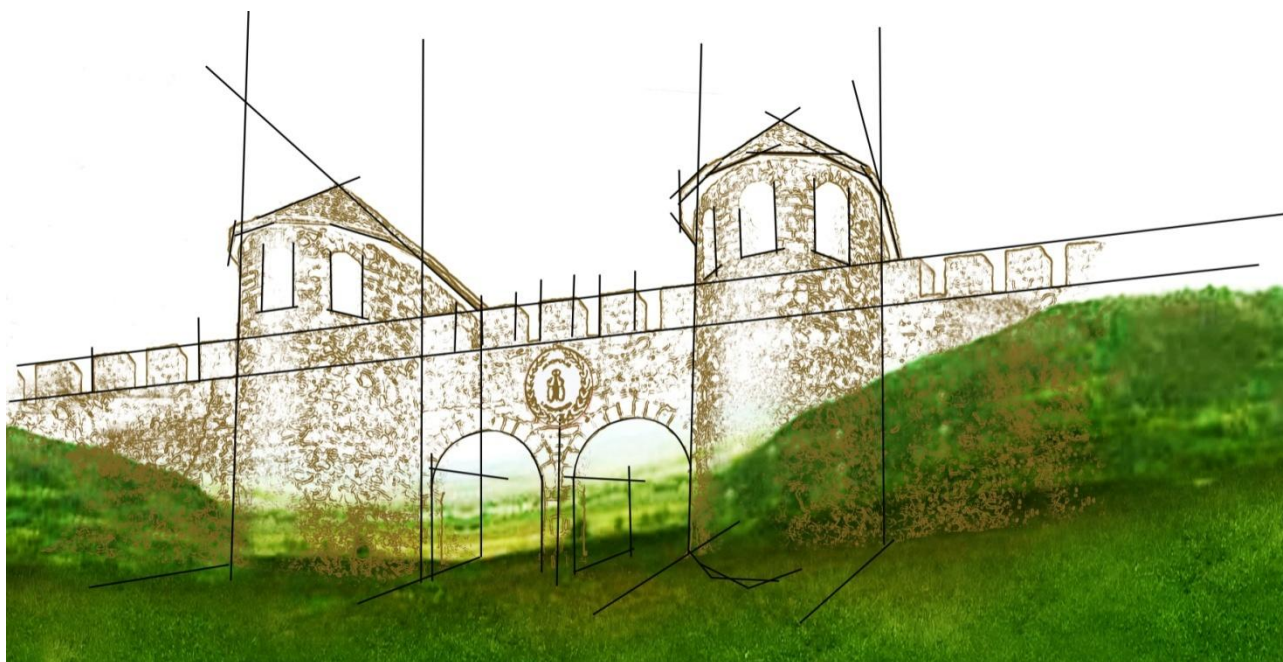

„ТРАНСГРАНИЧНА ИКОНОМИКА В РУМЪНИЯ И БЪЛГАРИЯ, ОПАЗВАЩА ПРИРОДНОТО И КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО”

Ръководство за добри практики

ВЪЗОБНОВЯЕМИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

2017

ROMANIA - BULGARIA

Interreg

www.interregrobg.eu

БЪЛГАРИЯ

0

СЪДЪРЖАНИЕ

I.	Увод	2
II.	Еко Хотел Бонапаче - Първият хотел тип „пасивна сграда“ в Италия, Торболе	3
III.	Остров Ченджу, Южна Корея - Паметници на Юнеско в комбинация със зоотехнически дейности	11
IV.	Корабчето Хелиос Санабрия - нетрадиционно забавление на езерото Санабрия, Испания	18
V.	Кралското абатство Фонтевро в Долината на Лоара, Франция - паметник на ЮНЕСКО от XII-ти век, в перфектен синхрон с технологиите на XXI-ви век	24

I. УВОД

През 2016 г. търговските палати в Констанца, Румъния и Добрич, България започнаха реализацията на проект „Икономика в Румъния и България, щадяща природното и културното наследство” / „A heritage-friendly cross-border economy in Romania and Bulgaria”, код на проекта 15.2.1.034, финансиран по програмата Interreg V-A Румъния - България 2014-2020.

Проектът, включително неговата главна цел - „Разработка на Стратегия за развитие на икономика, която щади природните и културните ресурси в Румъния и България“, е в основата на създаването на концепциите за устойчиво икономическо оползотворяване на културното и природно наследство в граничния румънско-български район.

Стратегията предлага информация, методи и проекти, които да стимулират бизнеса и всички заинтересовани от наследството страни. Целта е да се промени тяхното отношение, за да се гарантира опазването на автентичността, качеството и целостта на културното и природно наследство, в полза на индивида и на настоящите общности, както и на бъдещите поколения.

Ръководството за добри практики в сектора на възобновяемата енергия е съставено, за да представи изпитани и успешни методи, които да помогнат на фирмите, интересувани се от въвеждането или развитието на нови дейности, свързани с културното или природното наследство, като основа на техния бизнес или като източник на вдъхновение за нови продукти и услуги. Ръководството предлага комплексни примери от цял свят за подходящо усвояване на важни елементи на наследството.

За допълнителна информация по проекта „A heritage-friendly cross-border economy in Romania and Bulgaria” може да посетите нашия сайт www.heritagerobg.eu.

II. ЕКО ХОТЕЛ БОНАПАЧЕ - ПЪРВИЯТ ХОТЕЛ ТИП „ПАСИВНА СГРАДА“ В ТОРБОЛЕ, ИТАЛИЯ

II.1. Наименование на добрата практика

Първият еко хотел построен според принципите на пасивна къща, на брега на езеро Гарда, в град Торболе, Италия.

II.2. Сектор и подсектор

Енергия от възобновяеми източници за лична употреба - пасивна къща

Снимка на Еко хотел Бонапаче, Торболе, Италия¹

II.3. Цел на добрата практика

Добра практика за производство на енергия от възобновяеми източници и отговорно използване на ресурсите, без да се оставя въглероден отпечатък, като се започне от материалите използвани за конструкцията, до начина за поддържане на връзка с клиента, в първия еко хотел в Италия, награден от международни институции.

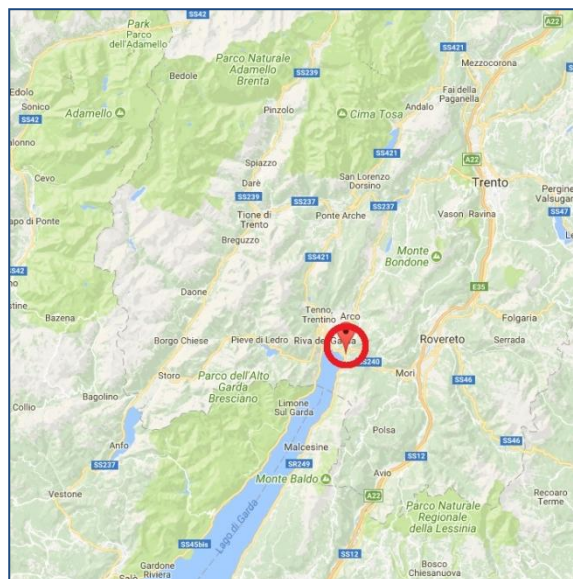
II.4. Обекти на наследството - локализиране на добрата практика

¹ <http://www.greenbuildingfactory.com/inside.php?page=7&element=10>

Примерът за добра практика „Еко Хотел Бонапаче“ се намира на ул. „Никола“ 15 в Торболе сул Гарда, региона Трентино, Северна Италия.

Обектите на наследството, за които се отнася и които са усвоявани от тази добра практика, се намират както в град Торболе, така и в съседната област и се състоят от натурални и исторически паметници. В цялата зона, на приблизително 70 километра от Торболе, се намират многобройни естествени паркове и защитени зони, а хотелът рекламира тяхното отговорно използване. Освен това, градовете като Тренто, на 42 км и Верона, на 80 км от Треболе, носят историческата стойност на местността.

Карта на зоната Еко Хотел Бонапаче²

На приблизително 9 километра южно от Торболе се намира естественият резерват „Интеграле Гардесана Ориентале“, на площ от 218,96 хектара, разположен на източния бряг на езерото Гарда, като се характеризира от типични средиземноморски формации и защитени видове растения и птици. Отново на източния бряг на езерото, на 42 километра от Еко хотела, се намира връх Балдо, с височина 2 218 метра, който е част от алпийската планинска верига и може да бъде изкачен по маркирани пътеки. На западния бряг на езерото Гарда, на приблизително 38 километра от Торболе се намира националният парк „Алта Гардо Брешиано“, който заема площ от 38 000 хектара и включва както естествени планински и езерни зони, така и местностите на неговата територия, които са защитени със закон от 1984 г. На 43 км на север от град Торболе се намира връх Бондоне, с височина 2 180 метра, част от Източните Алпи. Курортът Монте Бондоне, намиращ се на 15 км от град Тренто в близост до магистрала А 22, предлага фантастична гледка към масива Брента до Доломити ди Фаса и разполага с 21 км ски писти, лифт и модерен снежен парк.

² Google Maps

Черна коза, Национален парк Адамело Брента³

Паркът Алто Гарда Бресчиано⁴

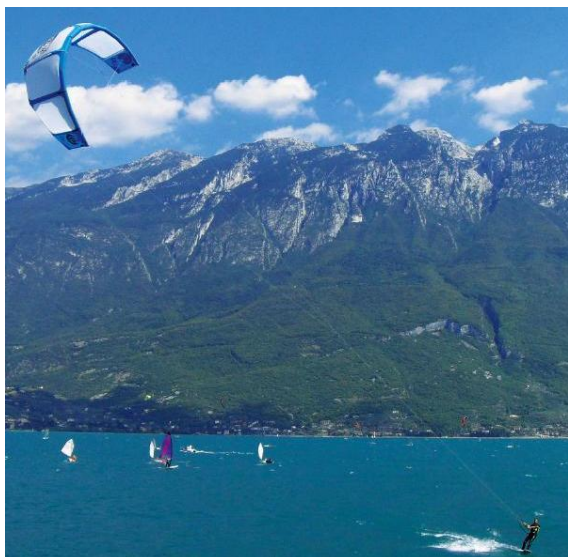
На северозапад се намира Природният парк Адамело Брента, най-голямата защитена зона в Трентино, разположена в западната част на града, с площ от 620,51 квадратни километра. Той включва планинските местности Адамело и Брента, разделени от Вал Рендена и реките Нон, Соле и Джудикарие. Защитената местност включва 48 езера и ледника Адамело, един от най-големите в Европа.

Сред тези езера, езерото Гарда е най-голямото в Италия, като е предпочитано място за почивка поради разположението си в северната част на Италия, по средата между Бреша и Верона и между Венеция и Милано, в подножието на Доломитите. В края на последната ледникова епоха ледниците формират този алпийски регион. Езерото и бреговата линия са разделени между провинциите Верона (на югоизток), Бреша (югозапад) и Трентино (север). Наименованието Гарда датира още от 8-ми век и произлиза от германското „warda”, „място на охрана“ или „място за наблюдение“. В езерото има и вид ендемична риба, която не се развива на друго място и е защитена от закона - „карионе“ - уникален вид от семейство съомгови. Видът е на границата на изчезване, като най-големите заплахи са прекомерният риболов и замърсяването.

Езерната местност предлага прекрасни пейзажи и безброй възможности за отдих сред природата, в курортите по брега на езерото или свързани с водата, като: походи, колоездене или конна езда, парапланеризъм, планинско колоездене и скално катерене. Могат да се практикуват много водни спортове, като: сърфиране, уиндсърфинг, кайтсърфинг, водни ски, каяк, гмуркане и ветроходство, поради постоянните ветрове над езерото. Гледките на езерото Гарда се допълват от петте малки острова в него, които си заслужава да бъдат видени, особено най-големият от тях - Исола дел Гарда.

³ <http://www.pnab.it/natura-e-territorio/stambecco.html>

⁴ <http://www.cm-parcoaltogarda.bs.it>

Езерото гарда, Парк Алто Гарда Бресчиано⁵

Торболе и езерото Гарда⁶

В Торболе модерното се комбинира с историята и всяко едно от тези две направления доминира в дадена част на града. Старият град се намира в зоната на пристанището и се съчетава с дивите плажове и кристалната вода, а модерната част на града е перфектна за тези, които желаят да се насладят на вълненията от модерния живот и на атракциите на нощния живот.

II.5. Описание

В контекста на защитените местности, които заобикалят града, включително езерото Гарда и местностите около него, собствениците на „Еко Хотел Бонапаче“ са проектирали още от самото начало отговорен към околната среда хотел, чиято философия е оставянето на минимални въглеродни следи, чрез производството на енергия от възобновяеми източници и нейното използване, без това да се отразява на околната среда. Заедно с това, тази екологична сграда е безопасна за околната среда, като „Еко Хотел Бонапаче“ успява дори да подобри условията в своите помещения.

Построеният през 2013 г. тризвезден „Еко хотел Бонапаче“ е само на 200 метра от езерото Гарда и разполага с 20 двойни стаи, всички с тераси. Сградата от масивна дървесина е с външна изолация, като достига коефициент на топлинен трансфер на стойност $0,11 \text{ W} / \text{m}^2\text{K}$. Плоският покрив с покритие от дърво и бетон има коефициент на топлинен трансфер $0,08 \text{ W} / \text{m}^2\text{K}$. Захранването на тази нова сграда, проектирана от архитекта Фабио Ферарио от Armalad SRL, се допълва от монтираната на покрива система за слънчево отопление и помпа за вода. Хотелът е построен изцяло от дърво, системите използват вода,

⁵ <http://www.cm-parcoaltogarda.bs.it>

⁶ <http://www.lago-di-garda-tourism.com>

изпомпвана от хидравлична помпа, а енергията се доставя от фотоволтаични панели и възобновяеми източници. Водата идва от местния водоносен слой, а въздухът се климатизира от система, която извлича използвания въздух от помещението, филтрира го и го довежда отново с подходяща влажност. Въздухът преминава през слой студена вода, достигайки необходимата температура, и се освежава, без нужда от електричество или шум.

Хотелът е много добре изолиран, макар и без изолация: външните отвори са проектирани така, че да могат да се използва пълноценно слънчевата енергия през зимата, като системата за термично затваряне е проектирана за максимална защита срещу прегряване през лятото. Дървесината е изработена от дърво с най-висока енергийна ефективност, а прозорците са тройни, като стъклопакетите са изпълнени с аргон. Високоэффективна топлообменна вентилационна система (охладени греди) преминава през разпределител и достига до всички вътрешни пространства. Крайният резултат е рентабилна и екологосъобразна сграда, която същевременно предлага високо ниво на комфорт, използвайки минимално количество енергия за отопление и охлаждане.

Еко-философията е изключително важна, както по отношение на конструкцията и техническата функционалност на хотела, така и за ежедневните дейности в туризма. По този начин цялото количество топла вода се доставя от слънчеви панели, всички дейности за пране и почистване се осъществяват при ниски температури, с екологични препарати и биоразградими материали, кранчетата са снабдени с аериран спрей за намаляване на консумацията на енергия и вода, цялото количество използвана хартия се рециклира, дъбовата дървесина е боядисана с бои на водна основа. В добавка към това, и персоналят е посветен на еко-визията и работи, за да постигне максимална ефективност.

Еко Хотел Бонапаче, екстериор и тераса⁷

⁷ <http://ecohotelbonapace.com>

Закуската се състои от органични продукти, закупени директно от местни производители в района на Трентино, и, в зависимост от възможностите, на минимално разстояние от хотела (до 10 км). Продуктите са сезонни, а разнообразието от плодове, зеленчуци, млечни продукти и месо е приспособено към всеки тип клиент, неговите предпочитания и здравословни проблеми, които може да има: алергии, непоносимости, веган режим и т.н. Хлябът е домашен.

Еко Хотел Бонапаче, спалня и бюфет за закуска⁸

Благодарение на отдадеността на управителите и на собствениците към еко-философията, към въздействието върху околната среда, както и до комфорта на гостите, „Еко Хотел Бонапаче“ има едни от най-добрите рецензии и препоръки в района. Иновационните строителни технологии и показаното уважение към стриктната им употреба, така че хотелът да е отговорен към въглеродните емисии, довеждат до по-голямо присъствие в местните и международните медии, както и до присъждане на награди и признания от страна на институции. „Еко Хотел Бонапаче“ е сертифициран с „KlimaHaus Hotel Gold“ от института „KlimaHaus“ в Германия, „Arca Platinum“ - Сертификат Arca за дървени сгради, като Platinum е четвъртото и най-високо отличие и „Passivhouse“, от института „Passivhouse“ в Германия.

Press release
19.07.2013
New Passive House hotel at the edge of Lake Garda
"Bonapace" offers energy efficient rooms with holiday flair

Torbole/Innsbruck. Spending holidays in a Passive House is now also possible in the small town of Torbole at the edge of Lake Garda, where just in time for the summer holidays, a family enterprise has opened a hotel built according to the extremely energy efficient Passive House Standard. As typical for Passive House buildings, the rooms can be heated and cooled via the air filtered in through the incredibly

Прессъобщение Passive House Inst.⁹

HOTEL ECOHOTEL "BONAPACE"
HOTEL ECOHOTEL "BONAPACE"
Garni ecologico ad alte prestazioni energetiche di tre piani fuori terra. Primo hotel ad ottenere certificazione anche Passivhaus e a portare avanti la sperimentazione del protocollo KlimaHotel. La struttura portante è stata progettata in pannelli x lam e solai in legno con soletta collaborante in c.a. È stato compiuto inoltre uno studio approfondito sull'esposizione e l'irraggiamento solare, nonché sul disaccoppiamento dei balconi delle camere al fine di evitare possibili ponti termici. È certificato ARCA PLATINUM

Прессъобщение Arca, Сертификат Еко Хотел Бонапаче¹⁰

⁸ <http://ecohotelbonapace.com>

⁹ https://passivehouse-international.org/upload/2013-06-19_Ecohotel-Torbole_PR.pdf

¹⁰ <http://www.arcacert.com/en/node/685>

II.6. Партньорство, акционери, бенефициенти

„Еко Хотел Бонапаче“ привлича вниманието на много професионалисти чрез проекта за конструкция и чрез използваните технологии, както на местно и национално, така и на международно ниво - от институции, които оценяват строителство, щадящо околната среда, като ARCA, и външни партньори като Passivhouse International и KlimaHotel от Германия, до местни партньори от типа сдружения за популяризиране на областта Трентино, заедно с които се организират различни мероприятия.

Директни бенефициенти на тази инвестиция са туристи, малки производители на органични храни и други доставчици на екологични продукти, които се използват директно от хотела или се предлагат на туристите.

Проектирането и изграждането на хотела са реализирани от архитекта Фабио Ферарио от архитектурната фирма Armalab SRL, от Тренто, Италия. Компанията е специализирана в проектирането и конструкцията на пасивни къщи, които отговарят на строгите стандарти, наложени на международно ниво.

II.7. Период на изпълнение

От 2013 г. и понастоящем.

II.8. Важни аспекти за устойчивото усвояване на обекта на наследство

„Еко Хотел Бонапаче“ е живо продължение на защитените територии, които хотелът включва в туристически дейности, а фокусът върху здравето и екологията, върху които развива дейността си, представлява допълнителния елемент, който го отличава от конкуренцията. По този начин, основната концепция на бизнеса - както на базово ниво, конструкцията на хотела, така и на допълнително, туристическите дейности - включва най-развитите и иновативни принципи за защита на околната среда и енергийна ефективност. Тази концепция е създадена и поддържана от дългосрочна визия, осигуряваща международно отразяване и присъствие в пресата, чрез партньорството и най-вече в сегмента на туристическия пазар, сформирани от клиенти, с интереси към устойчивост и здравословен начин на живот. Това са гости, с доходи над средните, като техният брой непрекъснато се увеличава, заедно с възможностите и непрекъснато променящите се изисквания.

II.9. Модел на изпълнение

Разбира се, посвещаването на собствениците на „Еко Хотел Бонапаче“ към принципите на екологичния бизнес е най-важната сила, която довежда до сформиранието на също толкова посветен екип, в етапа на проектиране и построяване на хотела, а понастоящем - в управлението на пасивната конструкция и в извършването на туристически дейности. Функционирането, създаването и поддържането на партньорства на всички нива налага третирането на всички аспекти с висок професионализъм, чрез адекватни специализации, сертификати и признание на местно и регионално ниво.

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

II.10. Контакти за повече информация

Наименование на фирмата: Bonapace Accommodation srl

Телефон: +39 0464.516995

Факс: +39 0464.515141

Пощенски адрес: Via Strada Piccola, nr. 15, 38069 Torbole sul Garda , Trentino, Italia

Email: info@ecohotelbonapace.com

Уеб страница: <http://ecohotelbonapace.com>

Наименование на фирмата: Armalab srl

Телефон: +39.0461.538475

Пощенски адрес: loc. Fratte, 51 - Ponte Regio, 38057 Pergine Valsugana, Trentino, Italia

E-mail: info@armalab.it

Уеб страница: www.armalab.it

II.11. Библиография, онлайн източници

Онлайн източници:

<http://ecohotelbonapace.com>

<https://www.facebook.com/Eco-Hotel-Bonapace>

<https://passivehouse-international.org>

<http://www.parks.it>

<http://www.cm-parcoaltogarda.bs.it>

<http://www.pnab.it>

<http://www.lago-di-garda-tourism.com>

<http://www.arcacert.com>

<http://www.armalab.it>

Онлайн публикации:

<https://www.booking.com>

<https://www.gardatrentino.it>

<http://www.gardalake.com>

<https://italia.directbooking.ro>

<https://www.lagodigarda.com>

<http://www.piuturismo.it>

<https://ro.wikipedia.org/wiki/Trento>

<http://www.skimania.ro>

<http://epochtimes-romania.com>

III. ОСТРОВ ЧЕДЖУ, ЮЖНА КОРЕЯ - ПАМЕТНИЦИ НА ЮНЕСКО ЗАЕДНО СЪС ЗООТЕХНИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

III.1. Наименование на добрата практика

Иновативни и съвременни решения за третиране на биологични отпадъци от свинеферми в резервати на ЮНЕСКО

III.2. Сектор и подсектор

Производство на енергия от биогаз, получен при обработката на биологични отпадъци от свинеферми в близост до паметници на ЮНЕСКО, на остров Чеджу, Южна Корея.

Снимка на съоръжението за производство на биогаз¹¹

III.3. Цел на добрата практика

Добра практика за производство на енергия от възобновяеми източници в резерват на ЮНЕСКО и справяне с екологичните проблеми и комфорта на туристите чрез общ проект.

III.4. Обекти на наследството - локализиране на добрата практика

Примерът за добра практика се разполага на остров Чеджу в Южна Корея. Островът се намира на 64 км южно от полуостров Корея, точно в Корейския проток, и е основният остров на провинция Чеджу - провинция със собствена управляваща система. Разполага с площ от 1 848 квадратни километра и с население от над 640 000 жители (2015). Островът е биосферен резерват от 2002 и е включен в световното наследство на

¹¹ <https://www.forbes.com/sites/cargill/2015/12/23/renewable-energy-solution/#506f6a7434e6>

ЮНЕСКО под наименованието „Вулканичният остров Чеджу и тунелите от лава“ през 2007г, като е световен геопарк от 2010-та година.

Що се отнася до производството на енергия от възобновяеми източници, остров Чеджу е театър на демонстративни проекти за разработване на „интелигентни мрежи“ за електроснабдяване, внедрен през 2009-2013, състоящ се от няколко теми, като например „интелигентни места“ - електрически превозни средства, зарядни станции за батериите на превозните средства, или „интелигентни възобновяеми източници“ - вятърна енергия, слънчева енергия, системи за съхранение на енергията, всички прилагани с широкото участие на много компании. Освен това, през 2012-та година островът е влязъл в програмата „Остров Чеджу без въглерод до 2030г“, който има за цел цялото енергопотребление на острова да

Остров Чеджу¹²

се осигури изцяло от възобновяеми източници, предимно вятърна енергия, и да се използват единствено електрически превозни средства.

III.5. Описание

Остров Чеджу е най-посещаваната туристическа дестинация в Южна Корея, с над 10 милиона туристи през 2013-та година, от които 70% корейци. Наричат го „Хавай на Южна Корея“. Тази негова привлекателност се дължи на ландшафта и на природното наследство, поради които през 2011 г. швейцарската фондация New7Wonders го включва в новите 7 чудеса на света.

Островът е вулканичен - повече от 90% от повърхността му е базалт с вулканични пейзажи, водопади, тунели от лава, бели пясъчни плажове и спящ вулкан, всички с невероятна красота, уникална за света. Има над 360 вулканични конуса с различна големина, наречани от местнире „ogeum“ и 120 тунела от лава, които пресичат острова.

Дестинация на световното наследство на ЮНЕСКО

На острова се намира най-високата южнокорейска планина - Халасан - 1950м, спящ вулкан от десетки хиляди години. Околният район е обявен за резерват, като Национален парк Халасан и много други вулканични конуси, както и уникална система от тунели от лава са били обявени през 2007 за обект на световно наследство на ЮНЕСКО, поради биоразнообразието си.

¹² https://ro.wikipedia.org/wiki/Insula_Jeju

„Вулканичният остров Чеджу и тунелите от лава“ е представен от три обекта ЮНЕСКО на площ от

Вулканичен конус Seongsan Ilchulbong¹³

18 хектара, които включват¹⁴:

- Системата от тунели Geomunoreum Oreum е най-интересната система от тунели от лава в света, със стени от тъмна лава и многоцветни тавани и подове;
- Вулканичният конус Seongsan Ilchulbong¹⁵, като издигаща се от морето крепост с величествен пейзаж;
- Планината и Националният парк Халасан, с каскади, скалисти образувания в причудливи форми и кратер, в който сега се намира езеро;

Регионът, определен за световно наследство от ЮНЕСКО, представлява 10% от общата площ на острова.

Планината Халасан и Тунелът от лава Манжангул¹⁶

Освен изключително красиви, местата са свидетелства за историята на планетата, за характеристиките и процесите през които е преминала Земята.

Геопарк Остров Чеджу

Геопаркът е програма на ЮНЕСКО, създадена за опазване на зоните с природно наследство от висока геоложка значимост и за подпомагане развитието на местната икономика чрез геотуризм. Целият остров е защитен по програмата заради вулканичните образувания и геоложките ресурси, вкаменелостите и седиментните зони. Има 12 представителни обекта, от които

¹³ <https://jinfotours.wordpress.com/2013/02/20/insula-jeju-o-noua-minune-a-lumii/#jp-carousel-2542>

¹⁴ <http://whc.unesco.org/en/list/1264>

¹⁵ In traducere „Varful Soarelui Rasare la Seongsan”

¹⁶ <http://jejuwnh.jeju.go.kr/english/unescoJeju/worldNaturalHeritage.do>

само някои са достъпни.

Биосферен резерват Остров Чеджу

Биосферата е комбинация от сухоземните, крайбрежните и морските зони, които се нуждаят от специално опазване на биоразнообразието и на устойчивостта на природните ресурси. Биосферите са включени от ЮНЕСКО в рамките на програмата „Човекът и Биосферата“. Остров Чеджу е определен като биосфера в своята цялост и включва Националния парк Халасан, намиращ се в центъ-

Вулканичният пръстен Yongmeori¹⁷

Остров Beomseom¹⁸

ра на острова, два протока (Yeongcheon și Hyodoncheon), обявени за природни забележителности и три острова (Munseom, Seopseom, Beomseom).

Със своите три признания на природата - биосферен резерват, международно наследство и световен геопарк - остров Чеджу е уникален в света, имащ безспорна значимост за природните науки. В рамките на тази забележителна обстановка живеят 640 000 жители и се практикува устойчив туризъм, който привлича над 10 милиона туристи годишно. Туристите са привлечени и от други интересни места и елементи на острова, като например пешеходните пътеки “olle” - над 200 километра пътеки през горите сред вулканичните конуси, планински села с гледки към морето, разходки с коне, бели пясъчни плажове, Черно прасе в Чеджу¹⁹

Музеят Teddy Bear, Jeju Loveland, Музеят Хаенео, посветен на жените рибари, местната гастрономия. В местната кухня основни са ястията от свинско месо, като остров Чеджу е известен с местния вид „черни свине“, чието месо има специфичен вкус, различен от месото на другите породи свине.

Има множество свинеферми на острова и безпокойството на властите, собствениците и на жителите за негативните последици върху туризма от туризмата на свинефермите са довели до изпълнението на проект за производство на енергия, в перфектен синхрон с трояката закрила на ЮНЕСКО.

¹⁷ <http://jejuwnh.jeju.go.kr/english/unescoJeju/geoparksNetwork.do>

¹⁸ <http://jejuwnh.jeju.go.kr/english/unescoJeju/biosphereReserve.do>

¹⁹ https://en.wikipedia.org/wiki/Jeju_Black_pig#/media/File:Jeju_Black_Pig.jpg

Проектът, който е обект на тази добра практика, е завод за производство на топлинна енергия от газовете, получени от биологичните отпадъци на четири свинеферми. Заводът се основава на иновативен подход, с най-нови технологии, чрез които биологичните отпадъци се пренасят в херметически затворени езера за ферментация, където се преобразуват в метан за функциониране на електрическите генератори. Заводът произвежда повече от 700 000 киловатчаса енергия годишно, както за вътрешно ползване, така и за местната енергийна мрежа.

Един от основните аспекти в подхода е системата в която се преработват биологичните отпадъци и която намалява неприятната миризма от екскрементите, като по този начин се поддържа репутацията на острова като търсена туристическа дестинация. Освен това, използваният процес позволява голяма част от биологичните отпадъци да се преработват във висококачествена органична тор, която се продава на земеделските производители.

Този подход не само елиминира миризмите и създава нови икономически възможности, но и е от полза за околната среда като генерира енергия от възобновяеми източници и намалява вредните емисии от въглероден диоксид с еквивалент 4 134 тона CO² през първата година на експлоатация.

Снимка над завода за биогаз²⁰

Бъдещите планове, със срок до 2030 година, са на острова Чеджу да се обработват 100 тона биологични отпадъци на ден и да се произвеждат 11 000 кубични метра биогаз и 20 тона тор на ден. Необходимите инвестиции възлизат на около 362 милиона щатски долара.

III.6. Партньорство, акционери, бенефициенти

Проектът и инвестицията са се възползвали от широко публично-частно партньорство, иницирано от местните власти и от спонсор. Това партньорство се състои от:

- Спонсор - международната американска компания Каргил, която предлага на глобално ниво продукти и услуги в хранителната, селскостопанската,

²⁰ <http://150.cargill.com/150/en/KOREA-BIODIGESTER.jsp>

финансовата и индустриалната сфера. Работи съвместно в проекти с фермери, клиенти, правителства и общности и има близо 150 годишен опит. Компанията има над 150 000 служители в 70 страни. Финансирането от дарения достига 500 000 щатски долара.

- Разработчик на концепцията за изследване, внедряване и функциониране: Национален университет Чеджу, който има задачата да предложи иновативно решение за обработването на биологичните отпадъци, адекватно с целта на проекта;
- Свинефермите в близост до завода.
- Местното правителство на остров Чеджу, което подкрепя и съфинансира проекта.

Преки бенефициенти от проекта са местните фермери, както тези, които участват в отглеждането на свинете, така и тези, които отглеждат растения и имат нужда от биологични торове, жителите и туристите, които се наслаждават на по-чист въздух, университетът, който участва в успешен проект.

III.7. Период на изпълнение

От 2011 година, понастоящем.

III.8. Важни аспекти за устойчивото усвояване на обекта на наследство

В рамките на тази добра практика, която обхваща тройно защитено от ЮНЕСКО наследство, инициативата първоначално има за цел да допринесе за опазването на статута, като плановете на правителството са били остров Чеджу да се превърне в зона без въглеродни емисии до 2030 година и да се подобрят условията за туристическите дейности, основен източник на приходи и на работни места на острова. Подходът за широко партньорство, което да осигури участие на науката, на местния бизнес и на основните акционери - местната власт, е насочен към опазване на околната среда и енергийна ефективност, а резултатът следва да бъде приложен и в други части на Южна Корея.

II.9. Модел на изпълнение

Основният елемент с възможност за разширяване е самото иновативно решение, което Националният университет в Чеджу е внедрил и което има капацитета да разреши много важни за острова проблеми, в контекста на неговата висока защита по отношение на природата и на биоразнообразието, като хармонизира интересите на много категории лица и дейности: зоотехници, фермери, местните власти, международните инстанции, жители и туристи. Участието на основния частен спонсор с немалката сума от 500 000 щатски долара представлява модел за участие на бизнеса в разрешаването на проблемите за устойчиво усвояване на природното наследство.

III.10. Контакти за повече информация

Наименование на фирмата: Cargill, Incorporated
Телефон: +1 800 2274455

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

Пощенски адрес: PO Box 9300, Minneapolis, MN, 55440-9300, United States
Уеб страница: www.cargill.com

Наименование на фирмата: World Natural Heritage Jeju
Телефон: +82 064 7106657
Fax. +82 064 7106959
Пощенски адрес: (63341) 569-36, Seongyo-ro, Jocheon-eup, Jeju-si, Jeju-do, Korea
Уеб страница: <http://jejuwnh.jeju.go.kr>

III.11. Библиография, източници на информация

Онлайн източници:

<http://jejuwnh.jeju.go.kr>
<http://www.jeju.go.kr/hallasan/index.htm>
<http://blog.naver.com/wnhjeju>
<http://wnhcenter.jeju.go.kr/index.php/main>
<http://www.jeju.go.kr/hallasan/index.htm>
www.cargill.com

Онлайн публикации:

<https://www.asiabiomass.jp>
<http://edition.cnn.com/travel>
<http://whc.unesco.org>
<https://www.forbes.com>
<https://brage.bibsys.no>
<https://www.animalsciencepublications.org>
<https://jinfotours.wordpress.com>

IV. КОРАБЧЕТО ХЕЛИОС САНАБРИЯ - НЕТРАДИЦИОННО ЗАБАВЛЕНИЕ НА ЕЗЕРОТО САНАБРИЯ, ИСПАНИЯ

IV.1. Наименование на добрата практика

Производство на енергия от слънчеви и вятърни източници за задвижване и функциониране на корабче в езерото Санабрия, природен резерват и обект на ЮНЕСКО в провинция Замора, Испания.

IV.2. Сектор и подсектор

Енергия от слънчеви и вятърни източници за лична употреба

Корабчето Хелиос Кусто²¹

IV.3. Цел на добрата практика

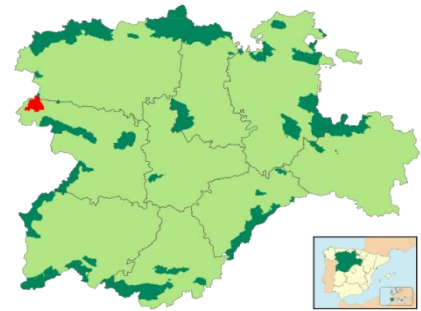
Добра практика за производство на енергия от възобновяеми соларни и вятърни източници за водно забавление на защитено от закона езеро.

²¹ https://www.elconfidencial.com/tecnologia/2013-12-07/el-catamaran-mas-tecnologico-del-mundo-navega-en-sanabria_63059/

IV.4. Обекти на наследството - локализиране на добрата практика

Примерът за добра практика е разположен в северозападната част на Испания, в автономната област Кастилия и Леон, провинция Замора и е част от Националния парк „Езеро Санабрия“, създадено през 1978 г. Паркът е обявен за обект от общ интерес, тип SCI (Sites of Community Importance - защитена зона по Директивата за местообитания, част от европейската мрежа НАТУРА

Национален парк „Езеро Санабрия“²²

2000, а през 2015 г. , езерото е включено в световното природно наследство на ЮНЕСКО.

IV.5. Описание

Резерватът е с площ от 22 365 хектара и обхваща самото езеро и околните планини, разположени във веригите Сиера Сегунда и Сиера де ла Кабрера, с височина от 997 м по брега на езерото, до 2 124м - връх Пеня Тревинка. Паркът е разположен на територията на четири общини.

Езерото Санабрия е с ледников произход, формирано през последната ледникова епоха, едно от малкото забележителни естествени езера в Испания и най-голямото ледниково езеро на Пиренейския полуостров. Площта му е 318,70 хектара, а дълбочината 53 метра. Основният му източник на вода е река Тера. Това, което придава чар и мистериозност на езерото е една легенда, според която в западната му част се намира град, който е потънал поради проклятие, а в нощите на Св. Йоан още могат да се чуят камбаните на църквата.

Езерото Санабрия не е единствено в Природния парк. То обединява 40 други по-малки ледникови езера, разположени между планините и каньоните, илюстрирайки действието на ледниците през периода на кватернера. Това изобилие от езера, извори и потоци е позволило формирането на торф, който е рядкост за тези географски ширини.

Паркът има изключителна стойност поради дивата природа, ландшафта, красотата си, както и буйната растителност и богатата фауна. Биоразнообразието е една от основните характеристики на защитената територия и включва 142 вида птици и повече от 1500 растителни вида, включително няколко уникални екземпляра, които са истински пример за праисторическите времена.

Природният парк Санабрия предлага на туристите разнообразни варианти за прекарване на времето, да изследват горите с дъбове, брези, елша, лешници, върби

²² https://en.wikipedia.org/wiki/Sanabria_Lake_Natural_Park

и кестени, пътеките за разходка пеша или с велосипед, а зимата - по трасета за ски. Освен къпането и релаксирането по плажовете на сладководното езеро, там могат да се практикуват водни спортове, за които се взима под наем екипировка - уиндсърфинг и каяк, като могат да се правят и разходки с ветроходни лодки и водни колела.

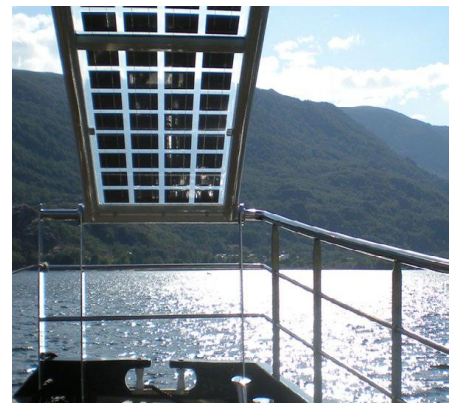
Събитията през цялата година оживяват парка и езерото - от международни регати, състезания по плуване, кану, алпинизъм, ски, трекинг, парапланеризъм и планинско колоездене, до арт фестивали, религиозни мероприятия и поклонения.

Каньонът на река Тера ²³

Природният парк „Езеро Санабрия“ се управлява от частната организация Eurorparques - Международната биологична станция (EBI) Duero-Douro, формирана от 6 партньора. Въпреки че е била основана през 2002 г., организацията е резултат от сътрудничество между два региона в Испания и в Португалия в сферата на опазването на околната среда и на биоразнообразието от десетки години. Eurorparques-EBI е посветена на изучаването на биоразнообразието, изследвания, технологични иновации, околната среда, като комбинира дейностите за опазване на природата с развитието на устойчив екотуризъм.

Един от амбициозните проекти на организацията Eurorparques-EBI е за създаването на плавателен съд тип катамаран, който да функционира единствено с енергия от възобновяеми източници, респективно слънчеви и вятърни. Иновативният технологичен проект следва да намали негативното въздействие върху околната среда. Този плавателен съд, с основна цел за наблюдение и изследване, е получил уникален сертификат, наречен „5-нулева-енергия“ - нула децибели със скорост от 5 морски мили, нула използвана вода или газове, нула отпадъци, нула ефект на ерозия от образувани вълни, нула замърсяващи емисии. Корабчето е 100% екологично и е първото по рода си в света.

Първоначално наречен „Хелиос Кусто“ и впоследствие променен на „Хелиос Санабрия“, катамаранът е с дължина 19 м, височина 6 метра, капацитет от 100 души, 80 от които пътници, като може да достигне скорост от 10 морски мили. Екипиран е с 20 полупрозрачни соларни панела, с прозрачност 38%, 4 вятърни генератора, системи, които елиминират влиянието на вълните върху брега, микроскоп, който проектира изображение върху огромен екран, системи за събиране на планктон, система Нискин за вземане на проби от водата на различна дълбочина, асансьор за спускане и наблюдение с камери и система за подводна комуникация. Асансьорът в областта на Фотоволтаична клетка

кърмата позволява достъпа на хора с увреждания и на възрастни. Пускането на корабчето по водите на езеро Санабрия е през 2011 г. в присъствието на Пиер-Ив Кусто, син на изследователя Жак-Ив Кусто, посланик на IUCN - Международен съюз за опазване на природата.

²³ <http://www.medioambiente.jcyl.es/web/jcyl/MedioAmbiente/es/Plantilla100/1131977556727/>

Euroarques-EVI използва това корабче за хидрографски изследвания, както и за круизи по теми за околната среда, провеждани на езерото Санабрия. Посетителите могат да бъдат включени в круиза с или без образователни дейности, отнасящи се до защитената природна среда, до фауната, флората и геологията на дълбините на езерото. На кораба има екип за гмуркане, снабден с камери, които проектират изображението върху огромен екран, който може да се види от всички пътници.

Снимка от круиз с „Хелиос Санабрия“²⁴

Освен това, с помощта на катамарана, EVI следи екологичното състояние на езеро Санабрия, в рамките на програма за независимо научно изследване.

Инициативата е многократно награждавана - на национално испанско и португалско ниво, както и на международно: Сертификат за високи постижения TripAdvisor 2017, международна награда LGT European Awards 2017, международна награда от страна на Националния институт за Опазване на природата в Португалия от 2015 г. , сертификати в сферата на туризма, качеството и природата.

Катамаранът Хелиос Санабрия е построен от Корабостроителницата Ampuria Brava Roses в Херона, Испания. Компанията, която е проектирала и осигурила интегрирането на технологиите за производство на енергия от слънчеви и вятърни източници на борда на кораба е Onyx Solar Energy, водеща европейска компания, която проектира и произвежда фотоволтаични системи. Производственото място се намира в Авила, Испания. И компанията Onyx Solar Energy е наградена в над 30 събития по целия свят, за най-добър проект, най-добър продукт, най-добро фотоволтаично стъкло, за отлични постижения и устойчивост, поради своите грандиозни проекти - нови сгради, ремонтиране на съществуващи сгради, включително и на защитени паметници, или екзотични проекти, като катамаранът Хелиос Санабрия.

²⁴ https://www.elconfidencial.com/tecnologia/2013-12-07/el-catamaran-mas-tecnologico-del-mundo-navega-en-sanabria_63059/

По време на научна експедиция²⁵

Проектирането и конструирането на катамарана „Хелиос Санабрия“ е на стойност 1 милион евро, след финализирането на изследванията.

IV.6. Партньорство, акционери, бенефициенти

Проектът за плавателния съд е смело и сложно начинание на организацията Eurorparques - EBI, базирано на направените от EBI изследвания за идентифициране на решения за намаляване на влиянието върху специфичната за езеро Санабрия околна среда, свързани с образователни, изследователски и туристически дейности.

Самата EBI е в действителност едно стабилно партньорство, формирано от 6 партньора които, след десетки години съвместна работа, през 2002 г. подписват споразумение за предотвратяване, минимизиране и отстраняване на негативното влияние върху природните резервати от мрежата на Натура 200, разположени по трансграничната испанско-португалска зона, включително Национален парк „Езеро Санабрия“. Партньори по тази инициатива са природният парк „Duoru International“ - Португалия, Евро-средиземноморското дружество за наблюдение на дивата фауна WAVES - Испания, Университетът Леон - Испания, Университетът Tras-o-Montes и Alto Duoro - Португалия, Университетът „Федерико II Неаполски“ - Италия и туристическият и екологичен оператор Eurorparques.

За извършването на дейности за консервиране и изследване, EBI се самофинансира чрез проекти за екотуризъм и за международно сътрудничество, които включват многобройни доброволчески дейности. В този контекст, EBI работи съвместно с институции и организации от Испания, Португалия, Франция и Италия, като например: публични власти на местно и регионално ниво, Асоциацията „Фотография и биоразнообразие“ (Испания), администрацията на природните паркове „Езеро

²⁵ <http://www.diariodeavila.es/noticia/Z787A87AD-985A-C2E3->

Санабрия“ (Испания), „Arribes del Duero” (Испания), Duoro International” (Португалия) и Montesinho (Португалия), актьори в сферата на местното устойчиво развитие, частни туроператори.

Директни бенефициенти на проекта са изследователите и заинтересованите страни от защитената зона „Езеро Санабрия“, студенти и преподаватели, ученици и учители, както и местната общност в защитената местност „Езеро Санабрия“.

IV.7. Период на изпълнение

Корабчето „Хелиос Санабрия“ е спуснато на вода през 2011 г.

IV.8. Важни аспекти за устойчивото усвояване на обекта на наследство

Екотуризмът, практикуван в Природния парк „Езеро Санабрия“ се рекламира, контролира и развива от партньорство, посветено основно на опазването на околната среда и на биоразнообразието, на изследвания и образователна дейност. ЕВІ налага чрез своята дейност практиката екотуризмът да представлява източник на социо-икономически прогрес и да допринася за опазване на околната среда в трансграничните защитени зони, което позволява финансиране от приходите чрез екотуризма и включването на важни категории образователни и информационни дейности, които да подпомагат разширяването на базата от знания и повишаване на осведомеността както на посетителите, така и на местната общност, що се отнася до опазване на биоразнообразието.

IV.9. Модел на изпълнение

Забележителният аспект на тази добра практика е голямата продължителност на сътрудничеството между тези 6 инициатора на Международната биологична станция, едно сътрудничество, което се развива постепенно, консолидирала се и се налага в областта на изследванията върху околната среда и биоразнообразието.

Сътрудничеството започва през 1977-1978 г., чрез малки дейности, посветени на опазването на природата, финансирани изцяло със собствени средства. Местните вестници представят през 1978 г. дейността на първия Център по поддържане на дивата фауна: „Любителите на природата са платили разходите от собствените си джобове“, Correo de Zamora, март 1978 г.

През 90-те години те се концентрират върху проектите за трансгранично испанско-португалско сътрудничество, изследвания и образователна дейност, както и за международно разширяване на партньорството в Италия и Франция. През 2000-та година

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ
ЕВРОПЕЙСКИ ФОНД ЗА РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ
ИНВЕСТИРАМЕ ВЪВ ВАШЕТО БЪДЕЩЕ!

БЪЛГАРСКО ПРАВИТЕЛСТВО

резултатите от международното партньорство са признати и сертифицирани от външните министри на двете страни, от посланиците и от регионалните публични власти.

Днешната Международна биологична станция е построена през 2002 г. и ратифицирана на министерско ниво през 2006 г. Координацията е двустранна, а екипът от доброволци и техническият екип се състои главно от испанци и португалци, повечето от които са експерти в опазването на околната среда и биолози, специализирани в специфичните за месността водни екосистеми.

IV.10. Контакти за повече информация

Наименование на фирмата: Europarques - International Biological Station Duero-Douro
Телефон: Spania +34 980 557 557; Portugalia +351 273 432 396
E-mail: info@duerodouro.org
Уеб страница: www.duerodouro.org și www.europarques.com

Наименование на фирмата: Onyx Solar Energy S.L.
Телефон: +34 920 21 00 50
Пощенски адрес: C/ Rio Cea 1, 46 - 05004, Avila, Spain
E-mail: info@onyxsolar.com
Уеб страница: www.onyxsolar.com

IV.11. Източници на информация

Онлайн източници:
www.duerodouro.org
www.europarques.com
www.facebook.com/EuroparquesEBI
www.onyxsolar.com

Онлайн публикации:
www.turismosanabria.es
www.elconfidencial.com
www.diariodeavila.es
http://alojamientosanabria.com
https://en.wikipedia.org/wiki/Sanabria_Lake
https://en.wikipedia.org/wiki/Sanabria_Lake_Natural_Park
http://biodiversitate.mmediu.ro

V. КРАЛСКОТО АБАТСТВО ФОНТЕВРО В ДОЛИНАТА НА ЛОАРА, ФРАНЦИЯ - ПАМЕТНИК НА ЮНЕСКО ОТ XII-ТИ ВЕК, В ПЕРФЕКТЕН СИНХРОН С ТЕХНОЛОГИИТЕ НА XXI-ВИ ВЕК

V.1. Наименование на добрата практика

Производство на енергия от биомаса и от слънчеви източници за осигуряване на термична енергия за собствени цели, намаляване с 50 % на консумацията на енергия и с 80 % на газовете с парников ефект.

V.2. Сектор и подсектор

Енергия от биомаса и от слънчеви източници за собствени цели.

Енергийният център на на Абатство Фонтевро, Франция²⁶

V.3. Цел на добрата практика

Добра практика за производство на термична енергия от нетрадиционни източници и елиминиране на зависимостта от горива в рамките на паметник на ЮНЕСКО от XII - ти век.

V.4. Обекти на наследството - локализиране на добрата практика

Примерът за добра практика е представен от Кралското абатство Фонтевро в долината на Лоара, Франция, в общината Фонтевро-л'Аби, град Мен е Лоар. Като ориентир, абатството се намира на 53 км от Турс и на 15 км от Сомюр.

Долината на Лоара е регион в централна Франция, известен със своята изключителна комбинация от културно и природно наследство, с голямата си красота и с европейската си и световна значимост. Многобройни исторически градове и села, архитектурни паметници от средновековието и от новата история, защитени природни паркове и земеделски зони привличат милиони туристи всяка година. Те влизат в контакт с вековна цивилизация, преживявала и съхранена от река Лоара. Със своите над 1013 км, „Кралската река“ очарова със своите пейзажи и богата природа, така че крале, артисти и известни писатели

²⁶ <http://www.lemoniteur.fr/article/un-pole-energetique-pour-l-abbaye-de-fontevraud-21422335>

се установяват по бреговете ѝ, като посещенията на техните резиденции днес са основна атракция.

Съгласно данните на Регионалния комитет по туризъм Centre-Val de Lore, през 2016 година над 4.1 милиона туристи са посетили първите 14 основни паметника в Долината на Лоара, от които 69 % са френски туристи.

В продължение на 280 км, от Сюли Сюр Лоар до Шаланс, Долината на Лоара е обявена за обект на световното наследство на ЮНЕСКО заради живописните културни пейзажи под наименованието Долината на Лоара. Абатството на Фонтевро се намира в центъра на обекта на ЮНЕСКО, като е едно от най-добре запазените монашески селища от Средновековието.

Локализиране на Кралското Абатство²⁷

V.5. Описание

Построено през 2011 година, Абатството Нотр Дам де Фонтевро е институция с дълга история и функции, които поддържат обществения интерес.

Основателят на абатството е монахът отшелник Роберт д'Арбрисел, който полага основите на ордена на Фонтевро. Орденът на Фонтевро е имал представители на голяма територия - от Англия до Испания. Характерно за този орден е, че включва мъже и жени, както и хора от всички социални категории.

Снимка от въздуха на Абатството Фонтевро

Първоначално в сградата се е помещавал смесен манастир, обитаван от мъже и жени в едни и същи сгради. В последствие се превръща в два манастира - женски и мъжки, в контекста на Грегорианската реформа, за да се превърне в „идеалната крепост“ за молитви и работа, въздържание, спокойствие и бедност. Монасите и монахините са били разделени на четири категории: Света Мария за „съзерцателните“, Света Мария Магдалена за монахините, които се занимават със светски дейности, Свети Йоан за монасите и Свети Лазар за монахините, посветили се на обгрижване на прокажените.

²⁷ https://fr.wikipedia.org/wiki/Abbaye_Notre-Dame_de_Fontevraud

Абатството заема площ от 13 хектара, на старата граница между Поату и Турей, като е едно от най-големите монашески селища в Европа. Графовете на Анжу, тогавашната династия на Плантагенетите, са били техни пазители, а през 1189 г. става кралски некропол на Хенри II, Елеонор Аквитанска, както и на Ричард Лъвското Сърце. За период от 7 века, абатството е било управлявано от 36 абатеси, единствено жени, като повечето от тях са били с кралски произход. От 13-ти век абатството започва да отслабва, правилата намаляват своето действие и започва отваряне към градския, модерен живот. Френската революция премахва окончателно религиозния характер през 1792 г. и за дванадесет години комплексът е превърнат в много тежък затвор, в който са задържани до 2000 затворника. През 1963 г. това предназначение отпада и започва голяма реставрация на сградите, които са отворени за посещения през 1975 г. Абатството е обявено за френски исторически паметник още през 1840 г., а през 2000 г. то е включено в списъка на ЮНЕСКО, заедно с Долината на Лоара, в категорията "културни ландшафти".

Манастирът Grand-Moutier²⁸ и кралският некропол²⁹

Комплексът от сгради днес се състои от два манастира, по-важен от които е манастирът Grand-Moutier, отворен за посещения, и в който се намира абатската църква в римски стил, кухните във византийски стил и параклисът „Св. Беноа“ от 12-ти век, както и други сгради, посветени на религиозни ритуали от 16-ти век. „Свети Беноа“ приютава художници и участници в конференции и семинари, като някои сгради се трансформират в зали за прояви, а манастирът „Св. Лазар“, чиято църква датира от 12-ти век, е превърнат в хотел. Градините на манастира са обновени и засадени със зеленчуци, билки и овощни дървета.

²⁸ <https://www.france-voyage.com/cities-towns/fontevraud-l-abbaye-17035.htm>

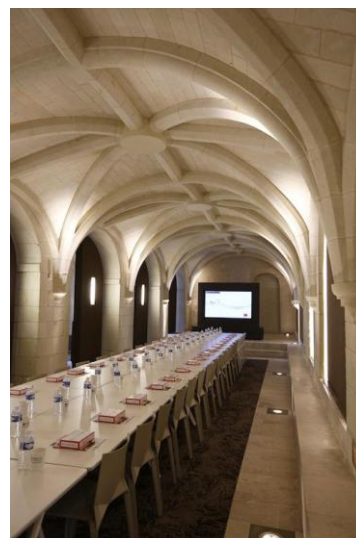
²⁹ <http://www.fontevraud.fr/Visiter-Fontevraud/Visiter>

Хотел Фонтевро³⁰ и мероприятие в двора на манастира Grand-Moutier³¹

Целият комплекс е оживен от интензивна културна, артистична и бизнес дейност, със събития, които обединяват френски и чужди артисти - изложби, концерти, театрални и танцови постановки, събития посветени на празници. Същевременно, туристите, които се настаняват в абатството и посетителите на долината на Лоара, се срещат с представители на бизнес, арт- и културни събития, включително и ресторант, отличен със звезда Мишлен.

Целта да остане „идеална крепост“ дори и през 21-ви век, е причината Абатство Фонтевро да изпълнява различни инициативи и проекти, които да осигурят защитата на паметниците и на природата, като същевременно потвърди своите принципи за устойчиво развитие, към които се стреми. По този начин, Абатството става първият исторически обект и туристическа дестинация, която е сертифицирана по стандарт ISO 26 000, отнасящ се до социалната отговорност, през 2013 г. става енергиен център, който позволява целият комплекс да бъде независим за 90% от термичната енергия от конвенционални източници и, освен това, въпреки че е културен обект, Кралското абатство сертифицирано и като орнитолошко убежище в сферата на биоразнообразието. Тук са идентифицирани и защитени 235 вида растения, от които 22 редки вида, и 39 вида птици. Създадено е и екологично пасище за местни видове овце, а десет пчелни кошера произвеждат мед, който се сервира сутрин в ресторанта на хотела във Фонтевро. Растителните отпадъци се превръщат в компост, с който се третира зелените площи, а дъждовната вода се събира.

Зала за конференции

³⁰ <https://www.booking.com/hotel/en/fontevraud>

³¹ <https://www.ouest-france.fr/pays-de-la-loire/l-abbaye-de-fontevraud-fait-le-plein-de-nouveautes-5162280>

Официалното откриване на Центъра³² и снимка от вътрешността³³

Енергийният център на селището е един амбициозен проект, инициран и осъществен от местните власти, с цел да се премине към по-ефективно ниво на защита на паметника и да се намалят огромните разходи за отоплението на вода, на помещенията и за вентилацията, необходими за осигуряване комфорта на посетителите и на персонала. Смяната на двата котела с обем 50 000 литра, нагрявани с течено гориво, на електрическите радиатори, както и поставянето на изолация, са позволили да се редуцира наполовина консумираната енергия, парниковите емисии да се намалят с 80 %. Енергийният център е съставен от два бойлера с капацитет 500 Kw, които се затоплят от биомаса (дървени пелети) и 92 слънчеви панела, които осигуряват отопление на целия комплекс. Пелетите са местно производство, от местността Сомюр.

Проектът се предшества от три години изследване и проектиране и една година за въвеждане. Това е първата нова конструкция в Абатството през последните 100 години, на площ от 2000 кв. м. Центърът е частично подземен, разположен на площадката на бившата фабрика на затвора, в близост до църквата на абатството. Покривът на центъра е изцяло покрит със зеленина, като служи за външна сцена за концерти и спектакли, а интегрирането на конструкцията в пейзажа като една от основните цели на проекта, е изпълнена с успех. Центърът, който е домакин и на други обществени услуги на Абатството, вече е отворен за посещения.

Проектът е финансиран изцяло от местните власти на региона Пеи дьо ла Лоар (Pays de la Loire), с бюджет от 6 милиона евро.

V.6. Партньорство, акционери, директни бенефициенти

Абатството Фонтевро е собственост на Франция, управлявано и финансирано от местните власти на региона Пеи дьо ла Лоар. Историческият комплекс се управлява директно от Западния културен център, посредством местното обществено дружество SOPRAF. Центърът е този, който мобилизира всички акционери и ключови участници в развитието на обекта на ЮНЕСКО.

³² <http://www.servirlepublic.fr/trophees/labaye-de-fontevraud-entre-dans-le-21e-siecle/>

³³ <http://www.3-0.fr>

Директните бенефициенти на проекта за енергийна ефективност са близо 200 000 туристи годишно, персоналот, който поддържа обекта, както и местните власти, които се развиват поради повишаването на потока от туристи и контакт с посетителите от над 50 страни.

V.7. Период на изпълнение

Енергийният център е открит през 2013 г.

V.8. Важни аспекти за устойчивото усвояване на обекта на наследство

Енергийният център е част от обширната програма на Абатство Фонтевро за подобряване на състоянието на историческия паметник и за осигуряване на съвременно ниво на удобства чрез въвеждане на нови технологии и прилагане на принципите за устойчиво развитие. За тази цел са създадени редица проекти за управление на ресурсите: отпадъци, растителни отпадъци, осветление, транспорт, енергийна ефективност и др.

Що се отнася до енергийната ефективност, тя включва няколко проекта, чрез които е постигнат значителен напредък:

- Всички проекти, които засягат сградите, включват мерки за топлоизолация, включително подмяна на всички стъклопакети, за поддържане на историческия вид;
- Целият ансамбъл разполага с автоматизирана и централизирана система за управление на осветлението и на отоплението, в зависимост от използването на сградите. Системата позволява намаляване с 90% на потреблението на електроенергия за осветление, от 2009 г. до сега;
- Комплексът се обслужва от парк с електрически автомобили;
- Енергиен център, открит през 2013 г.

IV.9. Модел на изпълнение

Примерът за добра практика се прилага към обект на ЮНЕСКО от световно значение. Мерките за подобряване на енергийната ефективност включват решения за 90 % замяна на конвенционалните енергийни източници, за да се гарантира отоплението на историческия комплекс, като в същото време инсталациите се интегрират внимателно в архитектурата на мястото, за запазване на автентичността, която поддържа културното значение и състоянието на обекта на ЮНЕСКО. Примерът може да бъде възпроизведен и в други исторически обекти от този вид и туристическа популярност.

IV.10. Контакти за повече информация

Наименование на фирмата: Abbaye de Fontevraud
Пощенски адрес: 49590 Fontevraud-l'Abbaye, Franța
Телефон: +33 2 41 51 73 52
E-mail: welcome@fontevraud.fr
Уеб страница: <http://www.fontevraud.fr>

IV.11. Библиография, източници на информация

Онлайн източници:

www.fontevraud.fr
www.cite-ideale.fr
www.festivini-fontevraud.fr
www.ackerman-fontevraud.com
www.fontevraud.boutique

Онлайн публикации:

www.valde Loire-france.com
www.tourisme-pro-centre.fr
www.france-voyage.com
www.ouest-france.fr

www.france.fr/fr/a-decouvrir/val-de-loire

www.club-innovation-culture

www.servirlepublic.fr

www.booking.com

www.saumur-kiosque.com

www.lemoniteur.fr

www.3-0.fr

https://fr.wikipedia.org/wiki/Abbaye_Notre-Dame_de_Fontevraud

<http://www.offroad-bulgaria.com>

Проект „Трансгранична икономика в Румъния и България, опазваща природното и културно наследство”

Акроним „Heritage for RO-BG Economy”

Проектен код № 15.2.1.034

е съфинансиран от Европейския съюз чрез Европейския фонд за регионално развитие в рамките на програмата Interreg V-A Румъния-България.

Издател на материала: ТПП Добрич

Дата на издаване: октомври 2017

Съдържанието на този материал не представлява непременно официалната позиция на Европейския съюз.